

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 308/06-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. septembra 2006 predbežne prerokoval sťažnosť Mgr. F. M., B., zastúpeného advokátom JUDr. M. Z., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na slobodu prejavu zaručeného v čl. 26 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, v čl. 17 ods. 1 a 2 Listiny základných práv a slobôd a v čl. 10 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Bratislava I č. k. 17 C 162/98-132 z 12. júna 2002 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 3 Co 267/04-200 z 22. septembra 2005 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosť Mgr. F. M. v časti týkajúcej sa namietaného porušenia jeho základného práva na slobodu prejavu zaručeného v čl. 26 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, v čl. 17 ods. 1 a 2 Listiny základných práv a slobôd a v čl. 10 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Bratislava I č. k. 17 C 162/98-132 z 12. júna 2002 **o d m i e t a** pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

2. Sťažnosť Mgr. F. M. vo zvyšnej časti **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. augusta 2006 doručená sťažnosť (z 28. júla 2006) Mgr. F. M., B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. M. Z., B., v ktorej namietal porušenie svojho základného práva na slobodu prejavu zaručeného v čl. 26 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), v čl. 17 ods. 1 a 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a v čl. 10 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 17 C 162/98-132 z 12. júna 2002 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3 Co 267/04-200 z 22. septembra 2005.

Z obsahu sťažnosti a príloh, ktoré k nej sťažovateľ pripojil (rozsudkov okresného súdu a krajského súdu týkajúcich sa predmetnej veci) vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou podanou okresnému súdu 16. novembra 1998 v predmetnej veci domáhal proti S., B. (ďalej aj „žalovaný“), určenia neplatnosti rozviazania pracovného pomeru výpoveďou a náhrady mzdy.

Sťažovateľ pracoval u žalovaného na základe pracovnej zmluvy od 1. januára 1995 v regionálnom štúdiu B. ako vedúci odborovej redakcie spravodajstva a publicistiky (od 1. apríla 1998 so zaradením ako redaktor – moderátor) v riadnom pracovnom pomere. Listom žalovaného z 20. októbra 1998 (doručeným 21. októbra 1998) bola sťažovateľovi daná výpoveď z pracovného pomeru pre závažné porušenie pracovnej disciplíny, ktorého sa mal dopustiť 18. septembra 1998, 24. septembra 1998 a 25. septembra 1998 tým, že bezdôvodne poskytol iným masovokomunikačným prostriedkom nepravdivé informácie o cenzúre v S., čím postupoval v rozpore s čl. 7 Štatútu redaktora S. poškodiac dobré meno S. tým, že v období pred voľbami do Národnej rady Slovenskej republiky mohol dôvodne vyvolať vo verejnosti pochybnosti o objektívnosti a pravdivosti vysielaného spravodajstva. Podľa žalovaného „... *nepravdivá informácia o cenzúre v S...*“ bola zverejnená v dňoch

24. a 25. septembra 1998 v denníkoch P., N., B., v rozhlasovej stanici T. a v S. Neopodstatnenosť tvrdení sťažovateľa bola podľa žalovaného „... *preukázaná tým, že S. správu týkajúcu sa pracovníkov D. (ktorá mala byť cenzurovaná) odvysielal dňa 17. 9. 1998, čím splnil svoju informačnú povinnosť, čím sú vyvrátené tvrdenia o cenzúre, ktoré zverejnil navrhovateľ o niekoľko dní neskôr. (I. skutok) Dňa 18. 9. 1998 sa navrhovateľ správal urážlivo voči predstaviteľom vedenia S. a bezdôvodne pred ostatnými zamestnancami ich urážal, čím neoprávnene znížil ich autoritu a vážnosť v očiach spolupracovníkov, čím sa dopustil závažného porušenia pracovnej disciplíny (II. skutok)*“. Pracovný pomer účastníkov mal skončiť uplynutím výpovednej doby 31. decembra 1998.

Sťažovateľ listom z 29. októbra 1998 vyjadril svoj nesúhlas s výpoveďou z pracovného pomeru s tým, že pokračovanie pracovného pomeru trvá aj po 1. januári 1999 a žiada o pridelovanie práce.

Sťažovateľ 22. septembra 1998 napísal otvorený list adresovaný PhDr. J. R., ústrednému riaditeľovi S., v ktorom ho upozorňuje, že na pôde S. dochádzalo a dochádza k porušovaniu zásad slobody prejavu a k neetickej selekcii informácií. Naposledy sa tak podľa sťažovateľa stalo 16. septembra 1998, keď riaditeľ štúdia S. „zhabal“ faxovú správu o vstupe zamestnancov firmy D. do denného hodinového štrajku za slobodu slova, myslenia, dodržiavania ľudských práv, za bezpečnosť a právo, za demokratické a spravodlivé voľby. Zároveň vydal svojej sekretárke zákaz vydávať redaktorom faxové správy o dianí v D. Ani fax zo 17. septembra 1998 sa nedostal do redakcie spravodajstva, ale skončil v zásuvke pracovného stola riaditeľa, ako aj opakovane od faxovaná správa D. dňa 18. septembra 1998. Poukázal na prekročenie kompetencií vedúcich pracovníkov S., zneužitie ich funkcie na zasahovanie do výkonu novinárskej profesie, čím porušili právo na nestranné informácie a týmto cenzorským zásahom konali proti zneniu tlačového zákona a ústavy. Záverom poukázal na to, že cenzúra v štúdiu S. nie je výnimočným javom.

Na základe otvoreného listu sťažovateľa boli v tlači uverejnené viaceré články. V denníku V. 25. septembra 1998 článok s názvom „Iskrenie v S.“ (redaktor štúdia S. F. M. sa sťažuje na cenzúru), v denníku P. 24. septembra 1998 článok s názvom „Cenzúra

v rozhlase“, v denníku N. 24. septembra 1998 článok s názvom „Vládne v ... rozhlase cenzúra?“ Dňa 24. septembra 1998 bol v relácii T. odvysielaný rozhovor so sťažovateľom.

Okresný súd rozsudkom č. k. 17 C 162/98-132 z 12. júna 2002 žalobu v celom rozsahu zamietol. Sťažovateľ tento rozsudok napadol odvolaním, na základe ktorého krajský súd v odvolacom konaní rozsudkom č. k. 3 Co 20/03-170 z 18. septembra 2003 rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že výpoveď z pracovného pomeru daná sťažovateľovi listom žalovaného z 20. októbra 1998 je neplatná, pričom v časti týkajúcej sa uplatneného práva na náhradu mzdy a trovy konania prvostupňový rozsudok zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Dôvodom neplatnosti výpovede bolo podľa krajského súdu pochybenie žalovaného pri skutkovom vymedzení údajného hrubého porušenia pracovnej disciplíny sťažovateľom nesprávnym označením dní, keď k nemu malo dôjsť (namiesto „25. 9. 1998“ žalovaný uviedol „25. 10. 1998“) čo by podľa krajského súdu znamenalo, že *„... odporca nepostihoval uvedeným spôsobom uplynulé, ale potenciálne budúce konanie sťažovateľa, čo právny poriadok neumožňuje...“*

Žalovaný napadol rozsudok krajského súdu č. k. 3 Co 20/03-170 z 18. septembra 2003 dovolaním. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) rozsudkom sp. zn. 1 Cdo 41/2004 z 29. júna 2004 označený druhostupňový rozsudok krajského súdu zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie, vyslovil právny názor, že nesprávne uvedenie dátumu v skutkovom vymedzení výpovedného dôvodu, ktoré má charakter chyby v písaní (pričom v ďalšom texte výpovede je dátum, v ktorom sa chyba vyskytla uvedený správne) nemôže založiť právny následok neplatnosti výpovede.

Krajský súd následne rozsudkom č. k. 3 Co 267/04-200 z 22. septembra 2005 potvrdil rozsudok okresného súdu č. k. 17 C 162/98-132 z 12. júna 2002, ktorým bola žaloba sťažovateľa zamietnutá.

Sťažovateľ sa preto obrátil na ústavný súd namietajúc porušenie svojho základného práva na slobodu prejavu. Navrhol, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie jeho základného práva na slobodu prejavu zaručeného v čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy, v čl. 17 ods. 1 a 2 listiny a v čl. 10 ods. 1 dohovoru rozsudkom okresného súdu č. k. 17 C 162/98-132 z 12. júna 2002 v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 3 Co 267/04-200 z 22. septembra 2005, aby ústavný súd zrušil rozsudok okresného súdu č. k. 17 C 162/98-132 z 12. júna 2002 ako aj rozsudok krajského súdu č. k. 3 Co 267/04-200 z 22. septembra 2005, a aby vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

II.

2.1 Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 26 ods. 1 ústavy sloboda prejavu a právo na informácie sú zaručené.

Podľa čl. 26 ods. 2 ústavy má každý právo vyjadrovať svoje názory slovom, písmom, tlačou, obrazom alebo iným spôsobom, ako aj slobodne vyhľadávať, prijímať a rozširovať idey a informácie bez ohľadu na hranice štátu. Vydávanie tlače nepodlieha povolovaciemu konaniu. Podnikanie v odbore rozhlasu a televízie sa môže viazať na povolenie štátu. Podmienky ustanoví zákon.

Cenzúra sa zakazuje (čl. 26 ods. 3 ústavy).

Podľa čl. 26 ods. 4 ústavy slobodu prejavu a právo vyhľadávať a šíriť informácie možno obmedziť zákonom, ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti.

Podľa čl. 17 ods. 1 listiny sloboda prejavu a právo na informácie sú zaručené.

Podľa čl. 17 ods. 2 listiny má každý právo vyjadrovať svoje názory slovom, písmom, tlačou, obrazom alebo iným spôsobom, ako aj slobodne vyhľadávať, prijímať a rozširovať idey a informácie bez ohľadu na hranice štátu.

Cenzúra je neprípustná (čl. 17 ods. 3 listiny).

Podľa čl. 17 ods. 4 listiny slobodu prejavu a právo vyhľadávať a šíriť informácie možno obmedziť zákonom, ak ide o opatrenia, ktoré sú v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejnú bezpečnosť, ochranu verejného zdravia a mravnosti.

Podľa čl. 10 ods. 1 dohovoru každý má právo na slobodu prejavu. Toto právo zahŕňa slobodu zastávať názory a prijímať a rozširovať informácie alebo myšlienky bez zasahovania štátnych orgánov a bez ohľadu na hranice. Tento článok nebráni štátom, aby vyžadovali udeľovanie povolení rozhlasovým, televíznym alebo filmovým spoločnostiam.

Výkon týchto slobôd, pretože zahŕňa aj povinnosti aj zodpovednosť, môže podliehať takým formalitám, podmienkam obmedzeniam alebo sankciám, ktoré ustanovuje zákon a ktoré sú nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, územnej celistvosti, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky, ochrany povesti alebo práv iných, zabráneniu úniku dôverných informácií alebo zachovania autority a nestrannosti súdnej moci (čl. 10 ods. 2 dohovoru).

Sloboda prejavu je jedným z hlavných základov demokratickej spoločnosti, s obmedzeniami vyplývajúcimi z čl. 10 ods. 2 dohovoru sa vzťahuje nie len na informácie alebo myšlienky, ktoré sú prijímané priaznivo alebo sú pokladané za neškodné, alebo sa k nim zastáva ľahostajný postoj, ale aj na také, ktoré urážajú, šokujú, či znepokojujú. Sloboda prejavu tak ako je vymedzená v čl. 10 dohovoru, podlieha viacerým výnimkám, ktoré je potrebné vykladať reštriktívne a nevyhnutnosť každého obmedzenia musí byť presvedčivo dokázaná [napr. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veci Handyside v. Spojené kráľovstvo, zo 7. decembra 1976].

Štát nezodpovedá len za tie obmedzenia, ktoré voči slobode prejavu vykonal jeho orgány, ale v niektorých prípadoch aj za zásahy do slobody prejavu, ku ktorým došlo zo strany iných subjektov. Vyplýva to z pozitívnej zodpovednosti štátu vytvárať také podmienky, aby nedochádzalo k obmedzeniu práva na slobodu prejavu ani medzi subjektami odlišnými od orgánov štátu navzájom (obdobne napr. rozsudok ESLP vo veci Fuentes Bobo v. Španielsko, z 29. februára 2000).

Novinári sú pri šírení informácií a myšlienok z hľadiska „povinnosti a zodpovednosti“ ako určitého korelátu slobody prejavu viazaní aj lojalitou k svojmu zamestnávateľovi (napr. rozsudok ESLP vo veci Jacubowski v. Nemecko, z 23. júna 1994).

2.2 Z obsahu sťažovateľovej argumentácie prednesenej ústavnému súdu v sťažnosti je zrejmé, že podstata ním namietaného porušenia jeho základných práv a slobôd tkvie v namietanej nesprávnosti skutkových a právnych záverov okresného súdu a následne krajského súdu, obsiahnutých v napádaných rozhodnutiach (v rozsudku okresného súdu č. k. 17 C 162/98-132 z 12. júna 2002 a v rozsudku krajského súdu č. k. 3 Co 267/04-200 z 22. septembra 2005).

Sťažovateľ v tejto súvislosti uviedol, že okresný súd vykonal dokazovanie „... síce obsiahlo, avšak nedôsledne, z čoho rezultovalo, že skutkový stav zistil neúplne a následne jednotlivé dôkazy vyhodnotil vo vzájomných súvislostiach nesprávne...“, že krajský súd

„... opomenul dôsledne venovať svoju pozornosť meritu veci, vziať do úvahy v súlade s Ústavou SR aplikovateľné ustanovenia medzinárodných dokumentov, predovšetkým Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ale tiež znenie Ústavy SR, Listiny základných práv a slobôd, tlačového zákona a iných zákonných noriem, ale aj sťažovateľom predloženej európskej judikatúry v tejto oblasti, na ktorú poukazoval...“ Sťažovateľ poukázal taktiež na skutočnosť, že zákon č. 81/1966 Zb. o periodickej tlači a o ostatných hromadných informačných prostriedkoch v znení neskorších predpisov *„... nezakazuje len cenzurovanie činnosti redaktorov, resp. novinárov zo strany štátu, resp. orgánov verejnej moci, ale akékoľvek iné formy nátlaku, ktorých cieľom je marenie ich činnosti, teda aj cenzúru v širšom pojme slova zo strany iných subjektov, rozdielných od štátnych, resp. samosprávnych orgánov“*.

Okresný súd rozsudkom č. k. 17 C 162/98-132 z 12. júna 2002 žalobu sťažovateľa zamietol dôvodiac: *«... Podľa § 46 ods. 1 písm. f) Zákonníka práce, zamestnávateľ môže dať zamestnancovi výpoveď ak sú u zamestnanca dané dôvody, pre ktoré by s ním zamestnávateľ mohol okamžite zrušiť pracovný pomer alebo pre závažné porušenie pracovnej disciplíny.*

V zmysle vyššie uvedeného ustanovenia zákona bolo potrebné v konaní v prvom rade skutkovo ustáliť, či sa navrhovateľ dopustil konania zakladajúceho výpovedný dôvod, či toto konanie možno kvalifikovať ako závažné porušenie pracovnej disciplíny, a na základe toho posúdiť dôvodnosť rozviazania pracovného pomeru odporcom s navrhovateľom.

(...)

V konaní bolo preukázané, že navrhovateľ poskytol iným masovokomunikačným prostriedkom otvorený list adresovaný ústrednému riaditeľovi S. zo dňa 22. 9. 1998 na základe ktorého boli uverejnené články v denníku P., N. a B. a rozhovor navrhovateľa v S., ktoré poskytli informáciu o cenzúre v S. V nadväznosti na uvedené sa súd zaoberal obsahom pojmu „cenzúra“ a následne na výklad tohto pojmu posúdením dôvodnosti a pravdivosti informácie o jej existencii v S.

Podľa čl. 26 ods. 3 Ústavy SR sa cenzúra zakazuje. Z hľadiska ústavnoprávneho predstavuje cenzúra osobitný spôsob obmedzenia slobody prejavu zo strany orgánu verejnej moci v snahe obmedziť politický pluralizmus (teda z politických dôvodov).

Podľa § 17 ods. 1, 2 tlačového zákona č. 81/1966 Zb., cenzúrou, ktorá je neprípustná, sa rozumejú akékoľvek zásahy štátnych orgánov proti slobode slova a obrazu a ich šírenia hromadnými informačnými prostriedkami.

Štatút redaktora S., ktorý upravuje pravidlá správania sa redaktorov S. a zaručuje ochranu proti každému porušovaniu ich práv (čl. I), zabezpečuje redaktorovi právo na ochranu pred cenzúrou t. j. akýmkoľvek zásahom štátnych orgánov a orgánov územnej samosprávy proti slobode prejavu a právu na informácie (čl. 23).

Vzhľadom na takto vymedzený pojem cenzúry v našom právnom poriadku, súd zisťoval pravdivosť informácie navrhovateľa o cenzúre v S., a teda či bolo porušené právo navrhovateľa ako redaktora resp. iných redaktorov S. na ochranu pred cenzúrou, ktorú im zabezpečuje čl. 23 štatútu.

Výsledky vykonaného dokazovania pre takýto záver o existenciu cenzúry v S. neposkytujú dostatočný podklad.

Navrhovateľ sa vyjadroval k cenzorským zásahom predovšetkým v súvislosti s informovaním S. o vstupe zamestnancov D. do štrajku vo vysielaní jeho štúdia. V takomto smere bola uverejnená aj správa vo V., N. a P. na základe otvoreného listu navrhovateľa. Preto bolo potrebné posúdiť, či v tomto prípade bolo porušené právo navrhovateľa na ochranu pred cenzúrou a či išlo o cenzorský zásah proti slobode prejavu.

Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že dňa 16. 9. 1998 prišla na sekretariát riaditeľa štúdia S. Mgr. L. H. faxová správa o vstupe zamestnancov firmy D., s.r.o. do denného hodinového štrajku. Svedkyňa G., sekretárka riaditeľa uviedla, že so správou naložila podľa zaužívanej praxe, a keďže nebola na meno redaktora, komu má byť adresovaná, tak zašla so správou za riaditeľom s tým, komu z redaktorov má fax odovzdať. Riaditeľ reagoval tak, že všetky správy dostávajú z T. overené a tieto sa odvysielajú. Preto sa vyjadril, že sa počká na správu z T. a s upozornením „Predvolebné moratórium - nedá sa“ poslal ju odovzdať fax do redakcie, kde ho odovzdala programovej pracovníčke. Faxové správy, ktoré prichádzali na sekretariát a boli označené menom redaktora, ktorému sú určené, odovzdala do rúk uvedeného redaktora.

Svedkyňa potvrdila, že 17. 9. 1998 prišiel ďalší fax, bez hlavičky, podpisu a obsahoval informáciu o podpore štrajku Úniou živnostníkov a podnikateľov Slovenska.

Správu odovzdala riaditeľovi, ktorý povedal, že už sa o štrajku D. vysielalo.

Dňa 18. 9. 1998 prišla presná fotokópia predchádzajúceho faxu, ktorý tiež odovzdala riaditeľovi. Keď sa navrhovateľ dožadoval u riaditeľa faxu z 18. 9. 1998, tak sa našla v odvysielanej „papke“, v redakcii spravodajstva, čo značí obal, kde sú uložené všetky správy „povoľujem vysielat“, ktoré podpisuje pred odvysielaním vedúci redakcie.

Navrhovateľ potvrdil vo svojej výpovedi existenciu faxových správ, ktorých obsah sa do vysielania nedostal, a to najmä pokiaľ ide o rozširovanie štrajku na druhý deň aj o pracovníkoch v P. a o podpore Únie živnostníkov a podnikateľov. V nadväznosti na jeho rozhovor s p. M. bola zaslaná dňa 18. 9. 1998 ďalšia faxová správa pre ktorú si išiel na sekretariát riaditeľa, kde mu sekretárka povedala, že riaditeľ jej dal príkaz nevydávať redaktorom správy ohľadne štrajku pracovníkov D. Keďže sa nemohol dopátrať informácie o štrajku cestou riaditeľa, osobne nahral rozhovor s p. M. a použil ho vo vysielaní. Zdôraznil, že informovať o štrajku verejnosť sa mala ihneď v súlade s pravidlami (strana 6) (Pravidlá spravodajstva a publicistiky S., pozn.) a nie až na druhý deň 17. 9. 1998 v Ž. V nadväznosti na to navrhovateľ napísal otvorený list J. R., kde ho slušným a rýznym spôsobom upozornil na prejavy cenzúry a to aj v minulosti. Dňa 17. 9. 1998 odvysielal navrhovateľ v relácii ... rozhovor s p. M., ktorá relácia nepodlieha schváleniu vedúceho, po jej odvysielaní rozhovoru mu nebolo nič vytýkané.

Z výpovede svedka Mgr. L. H., ktorý bol v roku 1998 riaditeľom regionálneho štúdia S., súd zistil, že štrajk vyhlásený firmou D. dňa 16. 9. 1998 bol oficiálne potvrdený až na druhý deň správou T., na základe ktorej dňa 17. 9. 1998 bola ráno dodatočne odvysielaná informácia a poobede rozhovor navrhovateľa s pánom M. Ďalšie dve faxové správy boli odložené vzhľadom na predchádzajúce odvysielanie informácie, pričom faxové správy neobsahovali nové skutočnosti a neboli overené T. Fax sa dostal do „papky“, čo je pracovný scenár, ktorý predstavuje obal scenára relácie a odkladá sa do archívu po relácii, redaktori mohli mať k faxu zo dňa 16. 9. 1998 založenom do „papky“ prístup. Nepamätal si, či dal sekretárke zákaz vydávať faxové správy týkajúce sa diania v D. Uviedol, že za overené informácie považuje vydané tlačovými agentúrami T. alebo S., novinár má právo prijímať informácie aj z iného informačného zdroja.

Z prepisu záznamu vysielania zo dňa 17. 9. 1998 súd zistil, že redaktorka J. M. odvysielala dňa 17. 9. 1998 správu o štrajku zamestnancov D. s.r.o. za slobodu slova a dodržiavanie ľudských práv s tým, že štrajkovať bude vyše 600 pracovníkov všetkých

šiestich dcérskych spoločností firmy.

Z prepisu relácie ... zo dňa 17. 9. 1998 súd zistil, že dňa 17. 9. 1998 odvysielal navrhovateľ rozhovor s Ing. M. o štrajku zamestnancov D. vyhlásenom v 27 prevádzkach po celom Slovensku týkajúce sa zhruba 600 zamestnancov D. a jej dcérskych spoločností s tým, že sa pridali aj živnostníci a Únia živnostníkov a podnikateľov Slovenska.

Dňa 25. 9. 1998 podpísali pracovníci odbornej redakcie spravodajstva a publicistiky štúdia S. v B. vyhlásenie ku kauze „Cenzúra v S.“, v ktorom sa vyjadrili, že počas predvolebnej kampane, ani v predchádzajúcom období v ich práci neboli obmedzovaní cenzúrou a cenzorskými zásahmi zo strany vedenia rozhlasu.

Na základe výsledkov vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že konaním zo strany riaditeľa Mgr. H. nedošlo vo vzťahu k navrhovateľovi k cenzorskému zásahu resp. k politicky - motivovanému zásahu do slobody prejavu navrhovateľa. Keďže prvá faxová správa zo dňa 16. 9. 1998 nebola zaslaná na meno konkrétneho redaktora, bolo s ňou naložené spôsobom obvyklým, bola odovzdaná do redakcie programovej pracovníčke a následne skončila v „papke“ (redaktorom prístupnej) a teda nemožno z toho vyvodiť, že bola „zhabaná“ resp. nejakým spôsobom zničená, utajená a podobne. Táto faxová správa taktiež sama o sebe nebola dostatočným zdrojom na informovanie a podliehala ďalšiemu prevereniu aspoň v dvoch nezávislých zdrojoch na rozdiel od informácií poskytovaných oficiálnymi tlačovými agentúrami (čl. 14 štatútu, čl. III, bod 1 pravidiel). Postup riaditeľa Mgr. H. bol v medziach pravidiel spravodajstva a publicistiky a štatútu redaktora v rámci jeho kompetencie a zodpovednosti vymedzenej popisom práce z 31. 3. 1998. Žiadne skutočnosti nenasvedčujú tomu, že postupoval ako vedúci pracovník v súlade s požiadavkami orgánov verejnej moci zamedziť odvysielanie informácie a že by tým tak svoju funkciu politicky zneužil. V dôsledku cenzorského zásahu dochádza k tomu, že informácia nie je uverejnená vôbec, alebo len v obmedzenom rozsahu alebo následne je redaktor za jej odvysielanie postihovaný. Správa bola ráno dňa 17. 9. 1998 odvysielaná na základe agentúrnej správy z čoho vyplýva, že výhrady zo strany vedenia k obsahu informácie neboli a faxové správy dňa 17. a 18. 9. 1998 neobsahovali ďalšie nové a spoločensky závažné fakty (čl. III bod 2, 6 pravidiel) pretože o rozsahu štrajku informovala redaktorka J. M. ako aj navrhovateľ v rozhovore spolu s podporou živnostníkov, v skutočnosti nedošlo neodovzdaním faxových správ navrhovateľovi ako

službukonajúcemu redaktorovi k zásahu do jeho slobody prejavu a práva na informácie.

Po posúdení takto zisteného skutkového stavu súd uzavrel, že zo strany vedenia S. (riaditeľa štúdia) nedošlo k cenzorskému zásahu do práce navrhovateľa resp. iných redaktorov, a preto z toho hľadiska sa javí informácia navrhovateľa o cenzúre v S. poskytnutá iným masovokomunikačným prostriedkom v prevažnej miere v súvislosti s informovaním S. o kauze D. ako nepravdivá, nedôvodná a neopodstatnená.

V priebehu konania vyšlo najavo, že navrhovateľ pokiaľ sa zmiňoval o cenzúre v S., tak tým chápal porušovanie slobody prejavu, manipuláciu s informáciami, selekciu informácií, ku ktorým dochádza zo strany vedenia S. do práce spravodajských redaktorov. V nadväznosti na takéto ponímanie cenzúry súd posúdil aj samotný prípad navrhovateľa, či teda postupom zo strany vedenia S. došlo k porušeniu práva navrhovateľa ako redaktora na slobodu vyjadrovania v zmysle čl. 23 štatútu.

Zhodne súd dospel k záveru, že postup riaditeľa štúdia nebol v snahe zamedziť odvysielanie informácie, naloženie s faxovou správou nebolo ničím výnimočným a taktiež ničím neobvyklým nebolo, že čakal až na informáciu oficiálnej tlačovej agentúry. Navrhovateľ nebol žiadnym spôsobom postihovaný, že odvysielal rozhovor s p. M. ani za jeho obsah, ktorý bol zhodný s faxovými správami. Zapojenie sa zamestnancov D. v P. do štrajku sa nedotýkalo ... regiónu a nepriamo bolo obsiahnuté v informácii o počte zamestnancov a rozsahu zapojenia sa do štrajku. Z uvedeného vyplýva, že nešlo o snahu selektovať či zmeniť nejaké informácie. Navrhovateľ v tomto smere namietal, že informácia o štrajku bola odvysielaná s časovým odstupom, až na druhý deň, teda v rozpore s článkom IV. bod 3. písm. c) pravidiel, podľa ktorého treba informovať verejnosť ihneď. Túto „lehotu“ však treba vykladať jednotlivo u každého osobitého prípadu v nadväznosti na princípy tvorby zakotvené v čl. III pravidiel s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu. Základnými princípmi vychádzajúcimi aj z poslania spravodajstva a publicistiky (ČI. I pravidiel) sú pravdivosť, dôslednosť, vyváženosť, aktuálnosť. Časové hľadisko vyjadruje zásada aktuálnosti, ktorá ukladá prinášať nové informácie pri zachovaní predstihu pred inými masovokomunikačnými prostriedkami a prestíže vo verejnosti. Avšak aj táto zásada zdôrazňuje, že aktuálnosť sa má spájať dôsledne s pravdivosťou a nesmie byť na jej úkor, pričom pravdivosť predpokladá preverenie informácie. S prihliadnutím na okolnosti prípadu (predvolebné obdobie, faxová správa nebola adresovaná žiadnemu redaktorovi

a žiaden zo svedkov fax neuviedol ako obvyklý informačný zdroj) súd uzavrel, že nebol porušený žiaden z princípov tvorby uvedených v čl. III pravidiel konaní zo strany riaditeľa štúdia S. a nebolo porušené právo navrhovateľa na zaručenú slobodu vyjadrovania, takže verejná informácia navrhovateľa o cenzúre v S. v takto širšom chápaní z hľadiska informovania S. o štrajku zamestnancov D., nebola dôvodná.

Z obsahu znenia výpovede z pracovného pomeru, otvoreného listu navrhovateľa a článkov publikovaných v jeho nadväznosti je zrejmé, že výpovedný dôvod vo svojom prvom vymedzenom skutku sa vzťahuje na informácie o cenzúre v S., ktorú poskytol navrhovateľ na základe neopodstatnených tvrdení ohľadne odvysielania rozhlasom správy týkajúcej sa pracovníkov D. Tieto skutočnosti boli aj podstatným obsahom otvoreného listu a publikovaných článkov, ktoré sa len v nepatrnej miere dotkli existencie cenzúry či zásahov do vysielania redaktorov S. v minulosti a na ktoré tvrdenia sa výpovedný dôvod nevzťahoval.

(...)

Z výsluchu navrhovateľa súd zistil, že dňa 18. 9. 1998 navštívil navrhovateľ sekretariát riaditeľa Mgr. H. a domáhal sa vydania faxovej správy z 18. 9. 1998. V tejto súvislosti zašiel za riaditeľom, ktorý mal mať podľa informácie sekretárky správu v zásuvke stola, a upozornil ho na to, že porušuje pravidlá vysielania v S., a či si uvedomuje, že pôsobí ako cenzor, na čo riaditeľ reagoval tak, že v S. nie je možné podporovať štrajk.

Svedok Mgr. H. potvrdil, že ho navštívil navrhovateľ v kancelárii, keďže hľadal tretí fax, bol rozrušený a povedal, že mu znemožnil zverejniť dôležité informácie. Urážlivé správanie vnímal v tom, že padli zo strany navrhovateľa slová o cenzúre a v jeho neschopnosti.

Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že prítomné v tom čase v kancelárii boli jemu podriadené pracovníčky Ing. B., vedúca ekonomického oddelenia, Ing. Š., vedúca ekonomického oddelenia a správy regionálneho štúdia B. a Ing. G., ekonomická riaditeľka. Svedkyne zhodne uviedli, že neboli použité vulgárne výrazy, nadávky, len zvýšený tón, svedkyňa Ing. G. potvrdila, že navrhovateľ obviňoval riaditeľa z cenzúry.

Na základe týchto skutkových zistení súd dospel k záveru, že navrhovateľ sa skutočne správal voči riaditeľovi štúdia S. ako voči nadriadenému za prítomnosti ďalších, jemu podriadených pracovníkov, urážlivo, čo bolo vyvolané nie tak formou komunikácie,

ale obsahom prejavu navrhovateľa, ktorý obvinil riaditeľa Mgr. H. z cenzúry v súvislosti s jemu nepredloženou faxovou správou, ktoré tvrdenie navrhovateľa ako sa preukázalo nebolo opodstatnené, a to jednak čo do obsahu ako aj z hľadiska časovaného, po tom ako došlo k odvysielaniu informácie.

Podľa § 73 ods. 1 písm. a) d) Zákonníka práce, pracovníci sú povinní dodržiavať zásady spolupráce s ostatnými pracovníkmi, nekonať v rozpore s oprávnenými záujmami zamestnávateľa.

Podľa článku 7 štatútu (Štatút redaktora S., pozn.), redaktor S. sa zaväzuje nepoškodzovať dobré meno S., nekonať v rozpore s oprávnenými záujmami S.

Pracovná disciplína je súhrn právnych povinností zamestnanca, ktoré mu vyplývajú z pracovnej zmluvy, kolektívnej zmluvy, pracovného poriadku, zo všeobecne záväzných právnych predpisov a iných predpisov, s ktorými bol oboznámený. Zavinené nesplnenie takejto povinnosti má potom za následok porušenie pracovnej disciplíny, ktoré môže zamestnávateľ postihnúť niektorým zo zákonom stanovených spôsobov. Môže ísť o niekoľkonásobné porušenie pracovnej disciplíny, ktoré len v súhrne dosahuje intenzitu závažného porušenia alebo môže ísť o ojedinelé porušenie pracovnej disciplíny, ktoré túto intenzitu dosahuje. Vždy treba prihliadnuť aj na osobu zamestnanca, dôležitosť druhu ním vykonávanej práce, intenzitu, charakter, následky porušenia pracovnej disciplíny a na všetky okolnosti konkrétneho prípadu.

Navrhovateľ uverejnením informácie o cenzúre v S., ktorá ako sa preukázalo že už v jej užšom alebo širšom ponímaní, v danom časových a vecných súvislostiach bola nedôvodná, poškodil dobré meno odporcu a konal v rozpore s jeho oprávnenými záujmami, ktoré sú dané poslaním S. v oblasti spravodajstva a publicistiky v zmysle čl. I pravidiel. Postup navrhovateľa v rozpore s čl. 7 štatútu súd zhodne kvalifikoval ako porušenie pracovnej disciplíny, ktorého závažnosť je daná osobou navrhovateľa, ktorý už dlhý čas pôsobí profesionálne v novinárskej oblasti, čítanosťou periodík, v ktorých bola uverejnená informácia (celoslovenská regionálna pôsobnosť, orientácia na určitý druh čitateľov) a teda ich pôsobenie a vplyv na verejnú mienku, ako aj obdobím, ktoré bolo pred voľbami, kedy je zvlášť podstatné zachovanie si nestrannosti a objektívnosti vysielania, ktoré je v tomto čase veľmi citlivo vnímané a posudzované zo strany poslucháčskej verejnosti. Práve tieto atribúty vysielania S. boli prinajmenšom spochybnené a odôvodnene tým mohli narušiť

dôveru v nezávislé a nestranné a vyvážené informovanie vo vzťahu k verejnosti.

Navrhovateľ konal v rozpore s povinnosťou, ktorá mu ukladá dodržiavať zásady spolupráce s ostatnými pracovníkmi, čím sa dopustil porušenia pracovnej disciplíny, ktoré vyššie uvedenému závažnému porušeniu pracovnej disciplíny pridáva na intenzite. Zásady spolupráce predpokladajú korektnosť vzťahov na pracovisku, vzájomnú ústretovosť, rešpektovanie rozdelenia kompetencií a dodržiavanie zásad slušnosti, z ktorých medzi navrhovateľ svojim prejavom správania vybočil.

Na základe vyššie uvedených právnych záverov, ku ktorým súd dospel na základe nadobudnutých skutkových zistení, považoval súd rozviazanie pracovného pomeru výpoveďou podľa § 46 ods. 1 písm. f) Zákonníka práce zo strany odporcu za opodstatnené a preto návrh zamietol.

Záverom je ešte potrebné podotknúť, že sloboda prejavu nie je absolútna, je obmedzená v záujme ochrany práv a slobôd iných, pričom sloboda prejavu redaktora je determinovaná obsahom jeho pracovnoprávneho vzťahu a je regulovaná v medziach vnútorných predpisov zamestnávateľa. Ako bolo preukázané svedeckými výpoveďami práca redaktorov v rozhlase podlieha určitému spôsobu organizácie a systému práce, ktorú popísal svedok PhDr. D. a čo do obsahu je daná pravidlami spravodajstva a publicistiky a štatútom redaktora, ktoré redaktora zaväzujú a musí rešpektovať z hľadiska pracovnoprávneho vzťahu. Postup odporcu ako zamestnávateľa, ktorý rozviazal pracovný pomer s navrhovateľom ako zamestnancom za to, že poskytol určité informácie v rámci realizácie jeho slobody prejavu, bol scela legitímny, nemožno ho vnímať ako určitú sankciu za poskytnutie informácií, pretože zamestnávateľ má výsostné právo obmedziť právo na slobodu prejavu zamestnancov vtedy ak poškodzuje jeho dobré meno a je v rozpore s jeho záujmami, ktorých naplnenie potom zakladá pracovno-právnu zodpovednosť...»

Krajský súd v odvolacom konaní rozsudkom č. k. 3 Co 267/04-200 z 22. septembra 2005 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. V odôvodnení svojho rozhodnutia okrem iného uviedol: «(...) V konaní pred súdom prvého stupňa a ani pred odvolacím súdom medzi účastníkmi nebolo sporné, že navrhovateľ poskytol iným masovokomunikačným prostriedkom otvorený list z 22. 9. 1998 adresovaný PhDr. J. R., ústrednému riaditeľovi S., v ktorom ho upozorňuje, že na pôde rozhlasu dochádzalo a dochádza k porušovaniu zásad

slobody prejavu a k neetickej selekcii informácii, na základe ktorého boli uverejnené články v denníku P., N. a B. a rozhovor v S., ktoré poskytli informáciu o cenzúre v S.. Základom tejto informácie bola skutočnosť, že 16. 9. 1998, riaditeľ štúdia S. L. H. zhabal faxovú správu o vstupe zamestnancov firmy D. do hodinového štrajku a vydal svojej sekretárke zákaz vydávať redaktorom spravodajstva správy o diani v D., ďalej, že dňa 17. 9. 1998 navrhovateľovi ako službukonajúcemu moderátorovi relácie S. zo stredného Slovenska, nebol odovzdaný ďalší fax o podpore Únie živnostníkov a podnikateľov a ani následná odfaxovaná správa z D. zo dňa 18. 9. 1998 s vysvetlením, že „pán riaditeľ zakázal o D. vysielat.“ Sporná bola medzi nimi len skutočnosť, či informácia navrhovateľa o cenzúre v S. je pravdivá.

Súd prvého stupňa v tomto smere vykonal rozsiahle dokazovanie a dospel k záveru, že konaním zo strany riaditeľa H. nedošlo vo vzťahu k navrhovateľovi k cenzorskému zásahu, resp. k politicky motivovanému zásahu do slobody prejavu. S týmto záverom súdu prvého stupňa sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a v tomto smere odkazuje na odôvodnenie prvostupňového rozhodnutia. V konaní bolo preukázané, že oficiálna správa zo zdroja T. týkajúca sa štrajku pracovníkov D. bola odvysielaná redaktorkou J. M. dňa 17. 9. 1998 v raňajšej relácii Ž., k tejto téme bol odvysielaný aj rozhovor navrhovateľa a riaditeľom D., teda S. svoju informačnú povinnosť, danú mu zákonom, splnil. Preto pokiaľ navrhovateľ následne celú záležitosť medializoval a v rámci medializácie obvinil S. z cenzúry, porušovania zásad slobody prejavu a z neetickej selekcií informácii, bezdôvodne poskytol iným masovokomunikačným prostriedkom nepravdivé informácie. Navrhovateľ konal v rozpore s čl. 7 Štatútu redaktora S., podľa ktorého ako redaktor S. sa zaviazal nepoškodzovať dobré meno S. a nekonať v rozpore s oprávnenými záujmami S. a dôvodne preto odporca toto konanie posúdil ako závažné porušenie pracovnej disciplíny, pretože touto informáciou mohol dôvodne vyvolať vo verejnosti pochybnosti o objektívnosti a pravdivosti vysielaných správ.

Aj pokiaľ išlo o ďalší výpovedný dôvod závažné porušenie pracovnej disciplíny tým, že dňa 18. 9. 1998 navrhovateľ urážlivo sa správal voči predstaviteľom vedenia S. a bezdôvodne pred ostatnými zamestnancami ich urážal, je záver súdu prvého stupňa správny a zákonu zodpovedajúci. Navrhovateľ konal v rozpore s povinnosťou, ktorá mu ukladá dodržiavať zásady spolupráce s ostatnými spolupracovníkmi.

Súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí riadne sa vysporiadal so všetkými podstatnými argumentmi. Navrhovateľom uvádzané dôvody v odvolaní v tom, zmysle, čo pod cenzorskými praktikami v S. myslel, sú pre posúdenie veci bez právneho významu a nemožno na ne prihliadnuť inak ako účelovú snahu navrhovateľa dosiahnuť pre seba priaznivé rozhodnutie vo veci, nakoľko v médiách nevysvetľoval v akom zmysle pojem cenzúra použil.

Z uvedených dôvodov a vo zvyšku poukazujúc na vyčerpávajúce odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 O. s. p. ako vecne správny potvrdil. (...)»

2.3 Podľa čl. 142 ods. 1 ústavy súdy rozhodujú v občianskoprávných a trestnoprávných veciach; súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Z uvedeného ústavného vymedzenia postavenia a kompetencií všeobecných súdov a ústavného súdu v Slovenskej republike vyplýva, že rozhodovanie v občianskoprávných veciach (vrátane sporov vyplývajúcich z pracovných vzťahov) patrí do právomoci všeobecných súdov.

Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. V zásade preto nie je oprávnený posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu,

ani posudzovať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil.

Do právomoci ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ústavy však patrí kontrola zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže posudzovať rozhodnutie všeobecného súdu, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, III. ÚS 271/05).

Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať o namietaných porušeníach základných práv a slobôd sťažovateľov garantovaných ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy daná v prípade, ak je vylúčená právomoc všeobecných súdov rozhodovať v konkrétnej veci a poskytnúť tak ochranu označeným základným právam alebo slobodám sťažovateľa, porušenie ktorých namieta (III. ÚS 181/04).

Sťažovateľ sa ochrany svojich práv vo vzťahu k napádanému rozsudku okresného súdu č. k. 17 C 162/98-132 z 12. júna 2002 mohol podľa zákona účinne domáhať a aj sa domáhal využitím opravných prostriedkov (odvolania) v občianskom súdnom konaní. V tomto kontexte bol krajský súd súdom oprávneným poskytnúť ochranu základnému právu sťažovateľa porušenie ktorého namieta v sťažnosti podanej ústavnému súdu. Právomoc ústavného súdu je preto (z ohľadom na znenie čl. 127 ods. 1 ústavy) bezprostredne vo vzťahu k rozsudku okresného súdu vylúčená.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie (bod 1 výroku uznesenia).

2.4 V právomoci ústavného súdu zostalo následne iba posúdenie, či účinky výkonu právomoci krajského súdu v súvislosti s jeho rozhodnutím o odvolaní sťažovateľa (rozsudkom č. k. 3 Co 267/04-200 z 22. septembra 2005), sú zlučiteľné s ústavou, listinou a dohovorom garantovaným základným právom sťažovateľa na slobodu prejavu, vrátane práva slobodne vyhľadávať, prijímať a rozširovať idey a informácie. V rámci tohto posúdenia však ústavný súd prihliadal aj na dôvody uvedené v odôvodnení rozsudku okresného súdu č. k. 17 C 162/98-132 z 12. júna 2002, pretože odvolací súd sa s nimi stotožnil a poukázal na ne.

Po oboznámení sa s obsahom rozsudku krajského súdu č. k. 3 Co 267/04-200 z 22. septembra 2005 (s prihliadnutím k obsahu rozsudku okresného súdu č. k. 17 C 162/98-132 z 12. júna 2002, ktorý bol v odvolacom konaní preskúmaný) dospel ústavný súd k záveru, že závery krajského súdu nemožno kvalifikovať ako zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné vo vzťahu k základnému právu sťažovateľa na slobodu prejavu.

Z odôvodnenia uvedených rozhodnutí (najmä z rozsudku okresného súdu na dôvody ktorého odvolací súd poukázal) je zrejmé, že oba súdy konajúce vo veci sa právne významnou otázkou ochrany základného práva sťažovateľa na slobodu prejavu, vyhľadávanie, prijímanie a rozširovanie informácií, zaoberali.

Súdy skúmali, či zo strany vedenia regionálneho štúdia rozhlasu išlo o pokus o cenzúru (politicky motivovaný zásah do slobody prejavu, šírenia a prijímania informácií redaktora), pretože v takomto prípade by bolo jeho konanie sledujúce obranu označených základných práv a slobôd legitímne. Zaoberali sa tiež otázkou, či reakcia sťažovateľa (jeho inkriminované konanie kvalifikované ako hrubé porušenie pracovnej disciplíny zakladajúce zákonný dôvod výpovede) mala „dostatočný faktický podklad“ v udalostiach, na ktoré

sťažovateľ reagoval (aj v prípade ak konal v dobrej viere v záujme ochrany slobody prejavu, slobody šírenia a prijímania informácií, ako fundamentálnych atribútov demokratickej spoločnosti, vyjadriac sa k pomerom vo verejnoprávnej inštitúcii, ktorej hlavným poslaním je ich dôsledné, nezávislé a nestranné napĺňanie). Vo svetle týchto faktov bolo napokon nevyhnutné posúdiť (v rámci riešenia otázky, či konanie sťažovateľa naplnilo zákonný znak „hrubého porušenia pracovnej disciplíny“) primeranosť zásahu do základného práva sťažovateľa na slobodu prejavu v podobe výpovede zo strany žalovaného s dôrazom na zachovanie spravodlivej rovnováhy medzi záujmami na ochrane práva na slobodu prejavu a prijímanie a šírenie informácií, ako základu slobodnej a demokratickej spoločenskej diskusie o otázkach verejného záujmu a medzi požiadavkou ochrany práv a právom chránených záujmov „iných“, v danom prípade dobrej povesti a dôveryhodnosti S. v období prebiehajúcich parlamentných volieb.

V rámci posúdenia zisteného skutkového stavu súdy na základe konkrétnych faktov zrozumiteľne a bez zjavných logických protirečení vysvetlili svoj záver, podľa ktorého zo strany vedenia S. (riaditeľa ... štúdia) nedošlo v danom prípade k cenzorskému zásahu do práce sťažovateľa, resp. iných redaktorov v dôsledku čoho považovali informácie navrhovateľa o cenzúre v S., poskytnuté iným masovokomunikačným prostriedkom v súvislosti s informovaním „o kauze D.“ za nepravdivé, nedôvodné a neopodstatnené.

Podľa okresného súdu aj krajského súdu boli sťažovateľom uverejnené informácie o cenzúre v S. (tak v užšom, ako aj v širšom ponímaní významu tohto pojmu) v daných časových a vecných súvislostiach nedôvodné a spôsobilé poškodiť dobré meno žalovaného. Sťažovateľ teda konal v rozpore s oprávnenými záujmami žalovaného spôsobom, ktorý s prihliadnutím k daným okolnostiam uvedeného prípadu bolo možné kvalifikovať ako hrubé porušenie pracovnej disciplíny.

Označené závery krajského súdu, ktorý sa v podstate stotožnil so závermi súdu prvého stupňa, možno považovať z ústavného hľadiska za dostatočné a relevantné, opierajúce sa o konkrétne skutočnosti vyplývajúce z vykonaného dokazovania. Vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu ich možno rozumne zahrnúť pod zákonné znaky právnych

noriam aplikovateľných v danej veci, pričom zásah do práva na slobodu prejavu sťažovateľa v podobe rozviazania pracovného pomeru výpoveďou zo strany zamestnávateľa, opierajúci sa o legitímny dôvod ochrany práv a právom chránených záujmov iných subjektov nemožno považovať za daných okolností za neprimeraný sledovanému legitímnemu cieľu.

Ústavný súd sa vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti nedomnieva, že by závery krajského súdu v predmetnej veci bolo možné kvalifikovať ako zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a tak nezlučiteľné so sťažovateľom označenými článkami ústavy, listiny a dohovoru, teda, že by zo strany orgánov súdnej moci nebola sťažovateľovi ústavne konformným spôsobom poskytnutá súdna ochrana vo vzťahu jeho základnému právu na slobodu prejavu, vyhľadávanie, prijímanie a rozširovanie informácií, tak ako to vo svojej sťažnosti namietal.

Z vyššie uvedených dôvodov ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol sťažnosť sťažovateľa v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú (bod 2 výroku uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. septembra 2006